

An agent; this a dispute – רבי יונתן ורבי יאשיה דתניא כולי – between Rabi Yonoson and Rabi Yashioh as we learnt, etc.

OVERVIEW

The גמרא said that the query whether we say שמירה בבעלים applies to a שליה or not,¹ depends on the מחלוקת between ר' יונתן ור' יאשיה regarding נדרים.² Our תוספות discusses the relevance of שאילה to נדרים.

תוספות asks:

ואם תאמר היכי מדמה שאילה בבעלים לנדרים -

And if you will say; how does the גמרא compare שאילה בבעלים to נדרים, that just like by נדרים a שליה is ineffective, the same should be by שאילה בבעלים, but you cannot compare them -

דהא שום³ דרשא⁴ איכא לרבי יאשיה דלא הוי שליה כמותו דבעלמא לא פליגי -

For ר' יאשיה has some specific דרשה, which teaches us that by נדרים exclusively the שליה is not like the משלח, since they do not argue elsewhere; all agree that בכל נדרים שאילה בבעלים, so how can we compare נדרים to שאילה?

תוספות answers:

ויש לומר דטעמא דרבי יאשיה התם משום דכתיב⁵ תרי זימני אישה -

And one can say; that the reason of ר' יאשיה there (why he says אין שליה) is because it is written in the פסוק two times the word אישה (her husband); it states - אישה יקימנו ואישה יפרנו למעוטי שלוחו -

‘Her husband will substantiate the נדר and her husband will annul’ the נדר; the repetition of the word אישה comes to exclude his שליה (only the husband can annul but not the שליה) -

והכא נמי כתיב⁶ בעליו תרי זימני -

¹ The case is where the lender of the cow sent an agent to work for the borrower with the cow. Do we say that when his שליה is נשאל it is just like the בעלים are נשאל or not?

² The issue is whether a husband may make a שליה to annul the נדרים of his wife (like he can) or not. ר' יאשיה maintains he cannot (and therefore here too a שליה is not considered בבעלים), while ר' יונתן maintains that he can (so here too a שליה is considered בבעלים).

³ It is not clear why תוספות writes 'שום' דרשה, indicating that we are not certain which דרשה he is using, when the גמרא clearly states his דרשה from יפרנו ואישה יקימנו, which תוספות cites shortly! Perhaps even though תוספות knew the דרשה of ר' יאשיה, nevertheless he was not certain in the question how exactly does he exclude a שליה based on this פסוק. Perhaps it is from the words יקימנו or יפרנו, which we do not find a corresponding פסוק by שאילה.

⁴ However by שאילה בבעלים we (presumably) do not have such a דרשה. See footnote # 3.

⁵ במדבר (מטות) ל' יד.

⁶ יג וכי ינשא איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם. יד אם בעליו עמו לא ישלם אם; reads שמות (משפטים) כב, יג-יד. שכיב הוא קא בשכרו.

And here too by שאילה בבעלים the word **בעליו** is written two times to exclude a שליח; that only the owner can realize the פטור of בבעלים.

Tosfos offers an alternate answer:

אי נמי משום דלשון בעליו ואישות משמע ליה הוא דוקא⁷ ולא שלוחו:

Or you may **also** say; the reason we exclude a שליח both from שאילה and נדרים is **because the expression of both בעליו** (by שאילה) **and אישות** (by נדרים) **indicates to** (even without the duplicity), to mean **specifically** the בעל or the husband, **but not his שליח**.

SUMMARY

נדר and שאילה are similar because they both have the duplicity (בעליו, אישה) to exclude a שליח, or alternately the terms בעליו and אישה exclude a שליח.

THINKING IT OVER

Is the שליחות by נדרים and שאילה similar to the usual cases where we say שלוחו של אדם (like גיטין וקידושין), or is it more similar to מצות שבגופו (like מינין וד' תפילין), where all agree that we do not say שלוחו של אדם כמותו?⁸

---

⁷ When the תורה uses the more general term like איש, we can say שלוחו של אדם כמותו; however when the תורה specifies that it is בעליו or אישה; it cannot refer to the שליח, since he is not the owner, nor the husband.

⁸ See מנחת הבקר לר' שלמה מורגנשטרן.